

A Rails keretrendszer

Gyakorlat

Kovács Gábor

2018. február 27.

1. Ruby telepítése, Gemek

A Rails keretrendszert egy virtuális környezetben¹ futó Debian Linuxra² telepítjük a gyakorlat folyamán. Ez a dokumentáció kiindulási pontként egy ilyen, grafikus felhasználói környezetet is tartalmazó előtelepített operációs rendszert feltételez.

A Rails környezetünk back-endje hosszú távon egy MySQL adatbázis kezelő lesz. Ezt az `apt-get install mysql-server` parancs konzolon történő kiadásával telepíthetjük, a telepítő többször rá fog kérdezni a root felhasználó jelszavára, azt tetszés szerinti értékre állíthatjuk, azonban jegyezzük meg, mert a Rails adatbázis konfigurációs fájljában ezt meg kell adnunk. A gyakorlatra telepített környezeten az egyszerűség kedvéért üres jelszót fogunk használni.

A Rails adatbázis adapterek és néhány további komponens fordításához szükségünk van C és C++ fordítóra, valamint a fejlesztői függvénykönyvtárakra³, amelyeket az `apt-get install gcc` és `apt-get install g++` parancsok konzolon való kiadásával telepíthetünk.

A Rails környezet telepítéséhez egy Ruby környezet szükséges, ami mellé kiegészítőként telepítjük az RI dokumentációs rendszert és a natív kiegészítések fordításához szükséges Ruby fejlesztői függvénykönyvtárakat. A gyakorlaton a Ruby stabil, 2.3-s verzióját használjuk, amely előfeltétele a tavaly megjelent Rails 5-ös változatának telepítésének. A C függvénykönyvtárakhoz való illesztéshez szükségünk lesz a Ruby header fájlokra is, ezért telepítjük

---

¹ Oracle VirtualBox (<http://www.virtualbox.org>) az otthonra javasolt virtualizációs eszköz, viszont használható a vmware, illetve a parallels is

² Mivel az Ubuntu Linux csomagkezelője megegyezik a Debian Linux disztribúció csomagkezelőjével, a dokumentumban felsorolt csomagnevek egy az egyben átvehetők. Más disztribúciók esetén a csomagok nevei különbözhettek.

³ A Rails egyik függvénykönyvtára miatt szükségünk lesz még a zlib1g csomagra is.

azok Linux csomagját is. Ezt a következő parancssal telepíthetjük rendszergazdaként:

```
kovacs@debian:~# ruby
bash: ruby: command not found
kovacs@debian:~# irb
bash: irb: command not found
kovacs@debian:~# sudo bash
[sudo] password for kovacs:
root@debian:/home/kovacs# su -
root@debian:~# apt-get install ruby ruby-dev ri
Reading package lists... Done
Building dependency tree
Reading state information... Done
The following additional packages will be installed:
  fonts-lato libgmp-dev libgmpxx4ldbl libruby2.3 rake ruby-did-you-mean ruby-
  -minitest
  ruby-net-telnet ruby-power-assert ruby-test-unit ruby2.3 ruby2.3-dev ruby2
  .3-doc
  rubygems-integration
Suggested packages:
  gmp-doc libgmp10-doc libmpfr-dev bundler
The following NEW packages will be installed:
  fonts-lato libgmp-dev libgmpxx4ldbl libruby2.3 rake ri ruby ruby-dev ruby-
  -did-you-mean
  ruby-minitest ruby-net-telnet ruby-power-assert ruby-test-unit ruby2.3
  ruby2.3-dev
  ruby2.3-doc rubygems-integration
0 upgraded, 17 newly installed, 0 to remove and 253 not upgraded.
Need to get 7,986 kB/11.6 MB of archives.
After this operation, 61.9 MB of additional disk space will be used.
Do you want to continue? [Y/n]
Get:1 http://ftp.hu.debian.org/debian stable/main amd64 libruby2.3 amd64
  2.3.3-1+deb9u2 [3,108 kB]
Get:2 http://ftp.hu.debian.org/debian stable/main amd64 ruby2.3 amd64
  2.3.3-1+deb9u2 [187 kB]
Get:3 http://ftp.hu.debian.org/debian stable/main amd64 ruby2.3-doc all
  2.3.3-1+deb9u2 [3,512 kB]
Get:4 http://ftp.hu.debian.org/debian stable/main amd64 ruby2.3-dev amd64
  2.3.3-1+deb9u2 [1,179 kB]
Fetched 7,986 kB in 1s (5,955 kB/s)
Selecting previously unselected package fonts-lato.
(Reading database ... 220849 files and directories currently installed.)
Preparing to unpack .../00-fon...lato_2.0-1_all.deb ...
Unpacking fonts-lato (2.0-1) ...
Selecting previously unselected package libgmpxx4ldbl:amd64.
Preparing to unpack .../01-libgmpxx4ldbl_2%3a6.1.2+dfsg-1_amd64.deb ...
Unpacking libgmpxx4ldbl:amd64 (2:6.1.2+dfsg-1) ...
Selecting previously unselected package libgmp-dev:amd64.
Preparing to unpack .../02-libgmp-dev_2%3a6.1.2+dfsg-1_amd64.deb ...
Unpacking libgmp-dev:amd64 (2:6.1.2+dfsg-1) ...
Selecting previously unselected package rubygems-integration.
Preparing to unpack .../03-rubygems-integration_1.11_all.deb ...
Unpacking rubygems-integration (1.11) ...
Selecting previously unselected package ruby-did-you-mean.
Preparing to unpack .../04-ruby-did-you-mean_1.0.0-2_all.deb ...
Unpacking ruby-did-you-mean (1.0.0-2) ...
Selecting previously unselected package ruby-minitest.
Preparing to unpack .../05-ruby-minitest_5.9.0-1_all.deb ...
Unpacking ruby-minitest (5.9.0-1) ...
Selecting previously unselected package ruby-net-telnet.
Preparing to unpack .../06-ruby-net-telnet_0.1.1-2_all.deb ...
```

```

Unpacking ruby-net-telnet (0.1.1-2) ...
Selecting previously unselected package ruby-power-assert .
Preparing to unpack .../07-ruby-power-assert_0.3.0-1_all.deb ...
Unpacking ruby-power-assert (0.3.0-1) ...
Selecting previously unselected package ruby-test-unit .
Preparing to unpack .../08-ruby-test-unit_3.1.7-2_all.deb ...
Unpacking ruby-test-unit (3.1.7-2) ...
Selecting previously unselected package libruby2.3:amd64 .
Preparing to unpack .../09-libruby2.3_2.3.3-1+deb9u2_amd64.deb ...
Unpacking libruby2.3:amd64 (2.3.3-1+deb9u2) ...
Selecting previously unselected package ruby2.3 .
Preparing to unpack .../10-ruby2.3_2.3.3-1+deb9u2_amd64.deb ...
Unpacking ruby2.3 (2.3.3-1+deb9u2) ...
Selecting previously unselected package ruby .
Preparing to unpack .../11-ruby_1%3a2.3.3_amd64.deb ...
Unpacking ruby (1:2.3.3) ...
Selecting previously unselected package rake .
Preparing to unpack .../12-rake_10.5.0-2_all.deb ...
Unpacking rake (10.5.0-2) ...
Selecting previously unselected package ruby2.3-doc .
Preparing to unpack .../13-ruby2.3-doc_2.3.3-1+deb9u2_all.deb ...
Unpacking ruby2.3-doc (2.3.3-1+deb9u2) ...
Selecting previously unselected package ri .
Preparing to unpack .../14-ri_1%3a2.3.3_all.deb ...
Unpacking ri (1:2.3.3) ...
Selecting previously unselected package ruby2.3-dev:amd64 .
Preparing to unpack .../15-ruby2.3-dev_2.3.3-1+deb9u2_amd64.deb ...
Unpacking ruby2.3-dev:amd64 (2.3.3-1+deb9u2) ...
Selecting previously unselected package ruby-dev:amd64 .
Preparing to unpack .../16-ruby-dev_1%3a2.3.3_amd64.deb ...
Unpacking ruby-dev:amd64 (1:2.3.3) ...
Setting up ruby2.3-doc (2.3.3-1+deb9u2) ...
Setting up fonts-lato (2.0-1) ...
Setting up ruby-did-you-mean (1.0.0-2) ...
Processing triggers for libc-bin (2.24-11+deb9u1) ...
Setting up ruby-net-telnet (0.1.1-2) ...
Setting up rubygems-integration (1.11) ...
Processing triggers for man-db (2.7.6.1-2) ...
Setting up libgmpxx4ldbl:amd64 (2:6.1.2+dfsg-1) ...
Setting up ruby-minitest (5.9.0-1) ...
Processing triggers for fontconfig (2.11.0-6.7+b1) ...
Setting up ruby-power-assert (0.3.0-1) ...
Setting up libgmp-dev:amd64 (2:6.1.2+dfsg-1) ...
Setting up ruby-test-unit (3.1.7-2) ...
Setting up rake (10.5.0-2) ...
Setting up libruby2.3:amd64 (2.3.3-1+deb9u2) ...
Setting up ruby2.3 (2.3.3-1+deb9u2) ...
Setting up ruby2.3-dev:amd64 (2.3.3-1+deb9u2) ...
Setting up ruby-dev:amd64 (1:2.3.3) ...
Setting up ruby (1:2.3.3) ...
Setting up ri (1:2.3.3) ...
Processing triggers for libc-bin (2.24-11+deb9u1) ...

```

Ezután ellenőrizzük, hogy elérhető-e a **ruby** értelmező és a **gem** Ruby csomagkezelő, és nézzük meg az előre telepített Ruby API-k listáját.

```

root@debian:~# ruby --version
ruby 2.3.3 p222 (2016-11-21) [x86_64-linux-gnu]
root@debian:~# gem --version
2.5.2.1
root@debian:~# gem list

```

```
*** LOCAL GEMS ***

bigdecimal (1.2.8)
did_you_mean (1.0.0)
io-console (0.4.5)
json (1.8.3)
minitest (5.9.0)
net-telnet (0.1.1)
power_assert (0.2.7)
psych (2.1.0)
rake (10.5.0)
rdoc (4.2.1)
test-unit (3.1.7)
```

A következő lépés a Ruby dokumentációgeneráló függvénykönyvtárának telepítése, amit a `gem` Ruby csomagkezelővel teszünk meg. A lépést kihagyva a Rails keretrendszer dokumentációjának telepítése sikertelen lenne, ami mindenkorálta nem nagy tragédia lévén annak telepítését amúgy is előszereztettel kikapcsoljuk a `gem --no-rdoc --no-ri` kapcsolóival. Először azonban hibára futottunk, mert az egyik szükséges C fejlesztői függvénykönyvtár nem volt elérhető.

```
root@debian:~# gem install rails
Fetching: concurrent-ruby-1.0.5.gem (100%)
Successfully installed concurrent-ruby-1.0.5
Fetching: i18n-0.9.5.gem (100%)
Successfully installed i18n-0.9.5
Fetching: thread_safe-0.3.6.gem (100%)
Successfully installed thread_safe-0.3.6
Fetching: tzinfo-1.2.5.gem (100%)
Successfully installed tzinfo-1.2.5
Fetching: activesupport-5.1.5.gem (100%)
Successfully installed activesupport-5.1.5
Fetching: rack-2.0.4.gem (100%)
Successfully installed rack-2.0.4
Fetching: rack-test-0.8.2.gem (100%)
Successfully installed rack-test-0.8.2
Fetching: mini_portile2-2.3.0.gem (100%)
Successfully installed mini_portile2-2.3.0
Fetching: nokogiri-1.8.2.gem (100%)
Building native extensions. This could take a while...
Successfully installed nokogiri-1.8.2
Fetching: crass-1.0.3.gem (100%)
Successfully installed crass-1.0.3
Fetching: loofah-2.2.0.gem (100%)
Successfully installed loofah-2.2.0
Fetching: rails-html-sanitizer-1.0.3.gem (100%)
Successfully installed rails-html-sanitizer-1.0.3
Fetching: rails-dom-testing-2.0.3.gem (100%)
Successfully installed rails-dom-testing-2.0.3
Fetching: builder-3.2.3.gem (100%)
Successfully installed builder-3.2.3
Fetching: erubi-1.7.0.gem (100%)
Successfully installed erubi-1.7.0
Fetching: actionview-5.1.5.gem (100%)
Successfully installed actionview-5.1.5
Fetching: actionpack-5.1.5.gem (100%)
Successfully installed actionpack-5.1.5
```

```
Fetching: activemodel-5.1.5.gem (100%)
Successfully installed activemodel-5.1.5
Fetching: arel-8.0.0.gem (100%)
Successfully installed arel-8.0.0
Fetching: activerecord-5.1.5.gem (100%)
Successfully installed activerecord-5.1.5
Fetching: globalid-0.4.1.gem (100%)
Successfully installed globalid-0.4.1
Fetching: activejob-5.1.5.gem (100%)
Successfully installed activejob-5.1.5
Fetching: mini_mime-1.0.0.gem (100%)
Successfully installed mini_mime-1.0.0
Fetching: mail-2.7.0.gem (100%)
Successfully installed mail-2.7.0
Fetching: actionmailer-5.1.5.gem (100%)
Successfully installed actionmailer-5.1.5
Fetching:nio4r-2.2.0.gem (100%)
Building native extensions. This could take a while...
Successfully installed nio4r-2.2.0
Fetching: websocket-extensions-0.1.3.gem (100%)
Successfully installed websocket-extensions-0.1.3
Fetching: websocket-driver-0.6.5.gem (100%)
Building native extensions. This could take a while...
Successfully installed websocket-driver-0.6.5
Fetching: actioncable-5.1.5.gem (100%)
Successfully installed actioncable-5.1.5
Fetching: thor-0.20.0.gem (100%)
Successfully installed thor-0.20.0
Fetching: method_source-0.9.0.gem (100%)
Successfully installed method_source-0.9.0
Fetching: railties-5.1.5.gem (100%)
Successfully installed railties-5.1.5
Fetching: bundler-1.16.1.gem (100%)
Successfully installed bundler-1.16.1
Fetching: sprockets-3.7.1.gem (100%)
Successfully installed sprockets-3.7.1
Fetching: sprockets-rails-3.2.1.gem (100%)
Successfully installed sprockets-rails-3.2.1
Fetching: rails-5.1.5.gem (100%)
Successfully installed rails-5.1.5
Parsing documentation for concurrent-ruby-1.0.5
Installing ri documentation for concurrent-ruby-1.0.5
Parsing documentation for i18n-0.9.5
Installing ri documentation for i18n-0.9.5
Parsing documentation for thread_safe-0.3.6
Installing ri documentation for thread_safe-0.3.6
Parsing documentation for tzinfo-1.2.5
Installing ri documentation for tzinfo-1.2.5
Parsing documentation for activesupport-5.1.5
Installing ri documentation for activesupport-5.1.5
Parsing documentation for rack-2.0.4
Installing ri documentation for rack-2.0.4
Parsing documentation for rack-test-0.8.2
Installing ri documentation for rack-test-0.8.2
Parsing documentation for mini_portile2-2.3.0
Installing ri documentation for mini_portile2-2.3.0
Parsing documentation for nokogiri-1.8.2
Installing ri documentation for nokogiri-1.8.2
Parsing documentation for crass-1.0.3
Installing ri documentation for crass-1.0.3
Parsing documentation for loofah-2.2.0
Installing ri documentation for loofah-2.2.0
```

```

Parsing documentation for rails-html-sanitizer-1.0.3
Installing ri documentation for rails-html-sanitizer-1.0.3
Parsing documentation for rails-dom-testing-2.0.3
Installing ri documentation for rails-dom-testing-2.0.3
Parsing documentation for builder-3.2.3
Installing ri documentation for builder-3.2.3
Parsing documentation for erubi-1.7.0
Installing ri documentation for erubi-1.7.0
Parsing documentation for actionview-5.1.5
Installing ri documentation for actionview-5.1.5
Parsing documentation for actionpack-5.1.5
Installing ri documentation for actionpack-5.1.5
Parsing documentation for activemodel-5.1.5
Installing ri documentation for activemodel-5.1.5
Parsing documentation for arel-8.0.0
Installing ri documentation for arel-8.0.0
Parsing documentation for activerecord-5.1.5
Installing ri documentation for activerecord-5.1.5
Parsing documentation for globalid-0.4.1
Installing ri documentation for globalid-0.4.1
Parsing documentation for activejob-5.1.5
Installing ri documentation for activejob-5.1.5
Parsing documentation for mini_mime-1.0.0
Installing ri documentation for mini_mime-1.0.0
Parsing documentation for mail-2.7.0
Installing ri documentation for mail-2.7.0
Parsing documentation for actionmailer-5.1.5
Installing ri documentation for actionmailer-5.1.5
Parsing documentation for nio4r-2.2.0
Installing ri documentation for nio4r-2.2.0
Parsing documentation for websocket-extensions-0.1.3
Installing ri documentation for websocket-extensions-0.1.3
Parsing documentation for websocket-driver-0.6.5
Installing ri documentation for websocket-driver-0.6.5
Parsing documentation for actioncable-5.1.5
Installing ri documentation for actioncable-5.1.5
Parsing documentation for thor-0.20.0
Installing ri documentation for thor-0.20.0
Parsing documentation for method_source-0.9.0
Installing ri documentation for method_source-0.9.0
Parsing documentation for railties-5.1.5
Installing ri documentation for railties-5.1.5
Parsing documentation for bundler-1.16.1
Installing ri documentation for bundler-1.16.1
Parsing documentation for sprockets-3.7.1
Installing ri documentation for sprockets-3.7.1
Parsing documentation for sprockets-rails-3.2.1
Installing ri documentation for sprockets-rails-3.2.1
Parsing documentation for rails-5.1.5
Installing ri documentation for rails-5.1.5
Done installing documentation for concurrent-ruby, i18n, thread_safe, tzinfo,
  activesupport, rack, rack-test, mini_portile2, nokogiri, crass, loofah,
  rails-html-sanitizer, rails-dom-testing, builder, erubi, actionview,
  actionpack, activemodel, arel, activerecord, globalid, activejob,
  mini_mime, mail, actionmailer, nio4r, websocket-extensions, websocket-
  driver, actioncable, thor, method_source, railties, bundler, sprockets,
  sprockets-rails, rails after 71 seconds
36 gems installed

```

A Rails rendszerünk konfigurációja a következő lesz a félév során. Kétféle webszervert használunk, a fejlesztéshez a Puma-t, míg az éles rendszerhez

az Apache2-t. Adatbáziskezelőből szintén kétféle nézünk meg, a beágyazott SQLite3-at és a kliens-szerver alapú MySQL-t. A következőkben ezek illesztéséhez szükséges adapterek fordítását lehetővé tevő C++ és Ruby függvénykönyvtárakat telepítjük.

Railshez egy opcionális, ám az éles rendszerek szempontjából annál hasznosabb komponens az Apache webszerverrel való integrációt lehetővé tevő Passenger plugin.

```
root@debian:~# gem install passenger
Fetching: passenger-5.2.0.gem (100%)
Building native extensions. This could take a while...
Successfully installed passenger-5.2.0
Parsing documentation for passenger-5.2.0
Installing ri documentation for passenger-5.2.0
Done installing documentation for passenger after 48 seconds
1 gem installed
```

Ezután telepíthetjük először az SQLite, majd a MySQL adapterének Ruby API-ját. Ez két lépésből áll, először a operációs rendszertől függő fájlok fordításához szükséges forrásokat (C és C++ headereket) telepítjük.

```
root@debian:~# apt-get install libsqlite3-dev
Reading package lists... Done
Building dependency tree
Reading state information... Done
The following additional packages will be installed:
  libsqlite3-0 sqlite3
Suggested packages:
  sqlite3-doc
The following NEW packages will be installed:
  libsqlite3-dev
The following packages will be upgraded:
  libsqlite3-0 sqlite3
2 upgraded, 1 newly installed, 0 to remove and 249 not upgraded.
Need to get 2,060 kB of archives.
After this operation, 2,063 kB of additional disk space will be used.
Do you want to continue? [Y/n]
Get:1 http://ftp.hu.debian.org/debian stable/main amd64 sqlite3 amd64
  3.16.2-5+deb9u1 [784 kB]
Get:2 http://ftp.hu.debian.org/debian stable/main amd64 libsqlite3-0 amd64
  3.16.2-5+deb9u1 [572 kB]
Get:3 http://ftp.hu.debian.org/debian stable/main amd64 libsqlite3-dev amd64
  3.16.2-5+deb9u1 [704 kB]
Fetched 2,060 kB in 0s (4,436 kB/s)
Reading changelogs... Done
(Reading database ... 237404 files and directories currently installed.)
Preparing to unpack .../sqlite3_3.16.2-5+deb9u1_amd64.deb ...
Unpacking sqlite3 (3.16.2-5+deb9u1) over (3.16.2-5) ...
Preparing to unpack .../libsqlite3-0_3.16.2-5+deb9u1_amd64.deb ...
Unpacking libsqlite3-0:amd64 (3.16.2-5+deb9u1) over (3.16.2-5) ...
Selecting previously unselected package libsqlite3-dev:amd64.
Preparing to unpack .../libsqlite3-dev_3.16.2-5+deb9u1_amd64.deb ...
Unpacking libsqlite3-dev:amd64 (3.16.2-5+deb9u1) ...
Processing triggers for libc-bin (2.24-11+deb9u1) ...
Setting up libsqlite3-0:amd64 (3.16.2-5+deb9u1) ...
Processing triggers for man-db (2.7.6.1-2) ...
Setting up libsqlite3-dev:amd64 (3.16.2-5+deb9u1) ...
Setting up sqlite3 (3.16.2-5+deb9u1) ...
```

```
Processing triggers for libc-bin (2.24-11+deb9u1) ...
```

```
root@debian:~# apt-get install libmysqlclient-dev
Reading package lists... Done
Building dependency tree
Reading state information... Done
The following additional packages will be installed:
  libmysqlclient18
The following NEW packages will be installed:
  libmysqlclient-dev
The following packages will be upgraded:
  libmysqlclient18
1 upgraded, 1 newly installed, 0 to remove and 248 not upgraded.
Need to get 1,627 kB of archives.
After this operation, 5,649 kB of additional disk space will be used.
Do you want to continue? [Y/n]
Get:1 http://ftp.hu.debian.org/debian oldstable/main amd64 libmysqlclient18
  amd64 5.5.58-0+deb8u1 [674 kB]
Get:2 http://ftp.hu.debian.org/debian oldstable/main amd64 libmysqlclient-
  dev amd64 5.5.58-0+deb8u1 [953 kB]
Fetched 1,627 kB in 0s (2,873 kB/s)
Reading changelogs... Done
(Reading database ... 237415 files and directories currently installed.)
Preparing to unpack .../libmysqlclient18_5.5.58-0+deb8u1_amd64.deb ...
Unpacking libmysqlclient18:amd64 (5.5.58-0+deb8u1) over (5.5.55-0+deb8u1)
...
Selecting previously unselected package libmysqlclient-dev.
Preparing to unpack .../libmysqlclient-dev_5.5.58-0+deb8u1_amd64.deb ...
Unpacking libmysqlclient-dev (5.5.58-0+deb8u1) ...
Setting up libmysqlclient18:amd64 (5.5.58-0+deb8u1) ...
Processing triggers for man-db (2.7.6.1-2) ...
Setting up libmysqlclient-dev (5.5.58-0+deb8u1) ...
```

Ezután telepíthetjük magukat az adatbáziskezelő-adaptereket, a `sqlite3`-t és a `mysql2`-t. A PostgreSQL adapterét pg-nek hívják, a gyakorlaton azt nem fogjuk használni.

```
root@debian:~# gem install sqlite3
Fetching: sqlite3 - 1.3.13.gem (100%)
Building native extensions. This could take a while...
Successfully installed sqlite3 - 1.3.13
Parsing documentation for sqlite3 - 1.3.13
Installing ri documentation for sqlite3 - 1.3.13
Done installing documentation for sqlite3 after 0 seconds
1 gem installed
```

```
root@debian:~# gem install mysql2
Fetching: mysql2 - 0.4.10.gem (100%)
Building native extensions. This could take a while...
Successfully installed mysql2 - 0.4.10
Parsing documentation for mysql2 - 0.4.10
Installing ri documentation for mysql2 - 0.4.10
Done installing documentation for mysql2 after 0 seconds
1 gem installed
```

Az alap Rails rendszerünk összeállt, menetközben szükségünk lesz további gemek telepítésére. Ilyen a `therubyracer`, ami egy szerver oldali JavaScript

interpreter, vagy a `turbolinks` API nélkül a Rails már nem hajlandó elindulni, noha az opcionális.

```
root@debian:~# gem install execjs therubyracer
Fetching: execjs-2.7.0.gem (100%)
Successfully installed execjs-2.7.0
Parsing documentation for execjs-2.7.0
Installing ri documentation for execjs-2.7.0
Done installing documentation for execjs after 0 seconds
Fetching: ref-2.0.0.gem (100%)
Successfully installed ref-2.0.0
Fetching: libv8-3.16.14.19-x86_64-linux.gem (100%)
Successfully installed libv8-3.16.14.19-x86_64-linux
Fetching: therubyracer-0.12.3.gem (100%)
Building native extensions. This could take a while...
Successfully installed therubyracer-0.12.3
Parsing documentation for ref-2.0.0
Installing ri documentation for ref-2.0.0
Parsing documentation for libv8-3.16.14.19-x86_64-linux
Installing ri documentation for libv8-3.16.14.19-x86_64-linux
Parsing documentation for therubyracer-0.12.3
Installing ri documentation for therubyracer-0.12.3
Done installing documentation for ref, libv8, therubyracer after 0 second
4 gems installed
```

Az `action` és az `active` kezdetű függvénykönyvtárak adják a Rails keretrendszer magját.

2. Rails alkalmazás létrehozása

A Rails használatához a `rails` szkriptet használjuk immáron nem rendszer-gazdaként, hanem egyszerű felhasználóként. A parancs Debian/Ubuntu Linux és 2.3-as ruby esetén a `/usr/local/bin/` könyvárba került.

A `-d` kapcsoló különös jelentőséggel bír számunkra, ezzel adhatjuk meg a használni kívánt adatbáziskezelő típusát. A gyakorlatok keretében ezek közül a `sqlite`-ot mint alapértelmezett adatbáziskezelőt és a `mysql`-t fogjuk használni. A `-B` kapcsoló mellőzi a Rails alkalmazásunk Ruby függőségeinek feloldását, amelyet azonban később pótolnunk kell. Javascript API-nak a `jquery` tökéletesen meg fog felelni számunkra, így azt nem módosítjuk.

```
kovacsg@debian:~# rails
Usage:
  rails new APP_PATH [options]

Options:
  -r, [--ruby=PATH]                                # Path to the Ruby
                                                # binary of your choice
                                                # Default: /usr/bin/ruby
  -m, [--template=TEMPLATE]                         # Path to some
                                                # application template (can be a filesystem path or URL)
  -d, [--database=DATABASE]                         # Preconfigure for
                                                # selected database (options: mysql/postgresql/sqlite3/oracle/frontbase/
                                                # ibm_db/sqlserver/jdbcmysql/jdbcsqlite3/jdbcpostgresql/jdbc)
```

```

[--skip-yarn], [--no-skip-yarn]                                # Default: sqlite3
                                                               # Don't use Yarn
                                                               for managing JavaScript dependencies
[--skip-gemfile], [--no-skip-gemfile]                           # Don't create a
                                                               Gemfile
-G, [--skip-git], [--no-skip-git]                               # Skip .gitignore
                                                               file
[--skip-keeps], [--no-skip-keeps]                             # Skip source
                                                               control .keep files
-M, [--skip-action-mailer], [--no-skip-action-mailer]        # Skip Action
                                                               Mailer files
-O, [--skip-active-record], [--no-skip-active-record]         # Skip Active
                                                               Record files
-P, [--skip-puma], [--no-skip-puma]                            # Skip Puma related
                                                               files
-C, [--skip-action-cable], [--no-skip-action-cable]           # Skip Action Cable
                                                               files
-S, [--skip-sprockets], [--no-skip-sprockets]                 # Skip Sprockets
                                                               files
[--skip-spring], [--no-skip-spring]                            # Don't install
                                                               Spring application preloader
[--skip-listen], [--no-skip-listen]                            # Don't generate
                                                               configuration that depends on the listen gem
[--skip-coffee], [--no-skip-coffee]                            # Don't use
                                                               CoffeeScript
-J, [--skip-javascript], [--no-skip-javascript]               # Skip JavaScript
                                                               files
[--skip-turbolinks], [--no-skip-turbolinks]                   # Skip turbolinks
                                                               gem
-T, [--skip-test], [--no-skip-test]                            # Skip test files
[--skip-system-test], [--no-skip-system-test]                 # Skip system test
                                                               files
[--dev], [--no-dev]                                         # Setup the
                                                               application with Gemfile pointing to your Rails checkout
[--edge], [--no-edge]                                         # Setup the
                                                               application with Gemfile pointing to Rails repository
[--rc=RC]                                                    # Path to file
                                                               containing extra configuration options for rails command
[--no-rc], [--no-no-rc]                                       # Skip loading of
                                                               extra configuration options from .railsrc file
[--api], [--no-api]                                         # Preconfigure
                                                               smaller stack for API only apps
-B, [--skip-bundle], [--no-skip-bundle]                        # Don't run bundle
                                                               install
[--webpack=WEBPACK]                                           # Preconfigure for
                                                               app-like JavaScript with Webpack (options: react/vue/angular)

Runtime options:
-f, [--force]                                                 # Overwrite files that already exist
-p, [--pretend], [--no-pretend]                             # Run but do not make any changes
-q, [--quiet], [--no-quiet]                                  # Suppress status output
-s, [--skip], [--no-skip]                                    # Skip files that already exist

Rails options:
-h, [--help], [--no-help]                                   # Show this help message and quit
-v, [--version], [--no-version]                            # Show Rails version number and quit

Description:
The 'rails new' command creates a new Rails application with a default
directory structure and configuration at the path you specify.

You can specify extra command-line arguments to be used every time

```

```
'rails new' runs in the .railsrc configuration file in your home
directory.

Note that the arguments specified in the .railsrc file don't affect the
defaults values shown above in this help message.

Example:
  rails new ~/Code/Ruby/weblog

This generates a skeletal Rails installation in ~/Code/Ruby/weblog.
```

A Rails keretrendszerben a `rails` parancs az az univerzális eszköz mellyel többek között új komponenseket hozhatunk létre és elindíthatjuk a beépített webszervert. Egy új Rails alkalmazást a `rails` parancsnak `new` opciót megadva hozhatunk létre, a második argumentum az alkalmazás neve. A parancsot tetszőleges felhasználóként kiadva a konzolon láthatjuk az automatikusan generált fájlokat. Az egyes könyvtárak értelmezéséről előadáson esett szó, e gyakorlat keretében megnézzük az egyes fájlok szerepét és tartalmát.

A parancs végén automatikusan lefutna a Rails keretrendszer egy másik parancsa, a `bundle`, amely az `install` opció határása összeszeti a gemek közül azokat, amelyekre az alkalmazásunknak szüksége lesz, azonban ezt a `-B` kapcsolóval letiltjuk, mert testre akarjuk szabni a keretrendszerünket.

```
kovacsg@debian:~# rails new gyakorlat -B
  create
  create README.md
  create Rakefile
  create config.ru
  create .gitignore
  create Gemfile
    run git init from "."
Initialized empty Git repository in /home/kovacsg/gyakorlat/.git/
  create app
  create app/assets/config/manifest.js
  create app/assets/javascripts/application.js
  create app/assets/javascripts/cable.js
  create app/assets/stylesheets/application.css
  create app/channels/application_cable/channel.rb
  create app/channels/application_cable/connection.rb
  create app/controllers/application_controller.rb
  create app/helpers/application_helper.rb
  create app/jobs/application_job.rb
  create app/mailers/application_mailer.rb
  create app/models/application_record.rb
  create app/views/layouts/application.html.erb
  create app/views/layouts/mailер.html.erb
  create app/views/layouts/mailер.text.erb
  create app/assets/images/.keep
  create app/assets/javascripts/channels
  create app/assets/javascripts/channels/.keep
  create app/controllers/concerns/.keep
  create app/models/concerns/.keep
  create bin
  create bin/bundle
  create bin/rails
  create bin/rake
```

```
create bin/setup
create bin/update
create bin/yarn
create config
create config/routes.rb
create config/application.rb
create config/environment.rb
create config/secrets.yml
create config/cable.yml
create config/puma.rb
create config/spring.rb
create config/environments
create config/environments/development.rb
create config/environments/production.rb
create config/environments/test.rb
create config/initializers
create config/initializers/application_controller_renderer.rb
create config/initializers/assets.rb
create config/initializers/backtrace_silencers.rb
create config/initializers/cookies_serializer.rb
create config/initializers/cors.rb
create config/initializers/filter_parameter_logging.rb
create config/initializers/inflections.rb
create config/initializers/mime_types.rb
create config/initializers/new_framework_defaults_5_1.rb
create config/initializers/wrap_parameters.rb
create config/locales
create config/locales/en.yml
create config/boot.rb
create config/database.yml
create db
create db/seeds.rb
create lib
create lib/tasks
create lib/tasks/.keep
create lib/assets
create lib/assets/.keep
create log
create log/.keep
create public
create public/404.html
create public/422.html
create public/500.html
create public/apple-touch-icon-precomposed.png
create public/apple-touch-icon.png
create public/favicon.ico
create public/robots.txt
create test/fixtures
create test/fixtures/.keep
create test/fixtures/files
create test/fixtures/files/.keep
create test/controllers
create test/controllers/.keep
create test/mailers
create test/mailers/.keep
create test/models
create test/models/.keep
create test/helpers
create test/helpers/.keep
create test/integration
create test/integration/.keep
create test/test_helper.rb
```

```

create  test/system
create  test/system/.keep
create  test/application_system_test_case.rb
create  tmp
create  tmp/.keep
create  tmp/cache
create  tmp/cache/assets
create  vendor
create  vendor/.keep
create  package.json
remove  config/initializers/cors.rb
remove  config/initializers/new_framework_defaults_5_1.rb

```

Az `app` könyvtár fogja tartalmazni az általunk készített Ruby és beágyazott Ruby kódot tartalmazó HTML forrásokat, amelyeket a MVC minta alapján struktúrál a Rails, amelyeket a `test` könyvtárban elhelyezett teszt osztályokkal ellenőrzünk. A `bin` könyvtár elérhetővé teszi számunkra a `rails`, a `rake` és a `bundle` parancsokat, amelyeket a Rails alkalmazásunk menedzsmentjét fogjuk megvalósítani. A `config` könyvtár a Rails alkalmazásunk konfigurációs beállításait tartalmazza. A `db` könyvtár az aktuális adatbázis sémát, az összes eddig adatbázis séma migrációt és sqlite adatbáziskezelő esetén szerializált formában magát az adatbázis tartalmazza. A `doc` a dokumentációk gyűjtőhelye, a `lib` és `vendor` könyvtárak mások által készített Ruby, illetve Rails függvénykönyvtárakat tartalmazhatnak. A `public` könyvtár a beépített webszerver területe, az összes ott bekövetkezett esemény a `log` könyvtárban található az aktuális Rails környezetnek megfelelő állományban kerülnek naplózásra, a webszerver `tmp` könyvárban helyezheti el az átmeneti fájljait, mint például session azonosítókat, sütitket.

A `Gemfile` és `Rakefile` a Rails alkalmazásunk által használt Ruby függvénykönyvtárakat specifikálja, amelyek vagy a telepített Ruby és Rails környezeten vagy a már említett `lib` és `vendor` könyvtárakban érhetők el.

Az első dolgunk a `Gemfile` módosítása. Először kikommentezzük az első sort, hogy a Rails a Ruby függvénykönyvtárakat a helyi, frissen telepített helyen keresse, és ne a megadott távoli szerveren. Ez azért szükséges, hogy a rendszer egy rögzített verziójú keretrendszer mellett tudhassuk fejleszeni, és az ne frissüljön a `Gemfile` minden módosításakor. Egy esetleges frissítés fejlesztés közben elronthatja a teljes addigi munkánkat! Praktikusan a `rails`, az adatbáziskezelő adaptere és a `jquery-rails`-en kívül a többi, a fájlban szereplő függőségre nincs szükségünk. A webszerverünk futtatásához szükségünk lesz szerver oldali JavaScript értelmezőre, ezért a fájlba felvesszük az alábbi gem függőséget, amit az elé írt kommentjel eltávolításával tehetünk meg. A `Gemfile` minden további módosítása után futtatnunk kell majd a `bundle install` vagy `bundle update` parancsot.

```

gem 'therubyracer', platforms: :ruby
gem 'execjs'

```

A konzolon kiadott `bundle install` parancsal telepíthetjük az összes az esetlegesen hiányzó vagy nem megfelelő verziójú Ruby függvénykönyvtárat, a `bundle update` parancsal pedig az éppen használni kívánt verziót tudunk betölteni az egyes gemekből. A `bundle` parancshoz a `--path` kapcsolót és egy fájlrendszeri útvonalat hozzáfűzve elérhetjük, hogy garantáltan minden a saját Ruby környezetünkkel dolgozhassunk, és ne ütközzünk az időközben bekövetkező rendszerfrissítések okozta inkompatibilitás áldozatául. Ha a Ruby csomagokat minden felhasználó számára elérhetővé akarjuk tenni, meg kell adnunk az adminisztrátor jelszavát.⁴

```
kovacsg@debian:~/gyakorlat# bundle install
The dependency tzinfo-data (>= 0) will be unused by any of the platforms
Bundler is installing for. Bundler is installing for ruby but the
dependency is only for x86-mingw32, x86-mswin32, x64-mingw32, java. To
add those platforms to the bundle, run 'bundle lock --add-platform x86-
mingw32 x86-mswin32 x64-mingw32 java'.
Resolving dependencies...
Using rake 12.3.0
Using concurrent-ruby 1.0.5
Using i18n 0.9.5
Using minitest 5.11.3
Using thread_safe 0.3.6
Using tzinfo 1.2.5
Using activesupport 5.1.5
Using builder 3.2.3
Using erubi 1.7.0
Using mini_portile2 2.3.0
Using nokogiri 1.8.2
Using rails-dom-testing 2.0.3
Using crass 1.0.3
Using loofah 2.2.0
Using rails-html-sanitizer 1.0.3
Using actionview 5.1.5
Using rack 2.0.4
Using rack-test 0.8.2
Using actionpack 5.1.5
Using nio4r 2.2.0
Using websocket-extensions 0.1.3
Using websocket-driver 0.6.5
Using actioncable 5.1.5
Using globalid 0.4.1
Using activejob 5.1.5
Using mini_mime 1.0.0
Using mail 2.7.0
Using actionmailer 5.1.5
Using activemodel 5.1.5
Using arel 8.0.0
Using activerecord 5.1.5
Using public_suffix 3.0.2
Using addressable 2.5.2
Using bindata 0.5.0
```

⁴A Rails telepítése után nem minden csomag áll rendelkezésre a bundle számára, az további csomagok telepítésére kérni fogja a rendszergazdai jelszót. A gyakorlaton csalást követtünk el, az összes további csomag már előtelepített állapotban volt.

```

Using bundler 1.16.1
Using byebug 10.0.0
Using xpath 3.0.0
Using capybara 2.18.0
Using ffi 1.9.23
Using childprocess 0.8.0
Using coffee-script-source 1.12.2
Using execjs 2.7.0
Using coffee-script 2.4.1
Using method_source 0.9.0
Using thor 0.20.0
Using railties 5.1.5
Using coffee-rails 4.2.2
Using multi_json 1.13.1
Using jbuilder 2.7.0
Using libv8 3.16.14.19 (x86_64-linux)
Using rb-fsevent 0.10.2
Using rb-inotify 0.9.10
Using ruby_dep 1.5.0
Using listen 3.1.5
Using mysql2 0.4.10
Using puma 3.11.2
Using sprockets 3.7.1
Using sprockets-rails 3.2.1
Using rails 5.1.5
Using ref 2.0.0
Using rubyzip 1.2.1
Using sass-listen 4.0.0
Using sass 3.5.5
Using tilt 2.0.8
Using sass-rails 5.0.7
Using selenium-webdriver 3.9.0
Using spring 2.0.2
Using spring-watcher-listen 2.0.1
Using therubyracer 0.12.3
Using turbolinks-source 5.1.0
Using turbolinks 5.1.0
Using uglifier 4.1.6
Using web-console 3.5.1
Bundle complete! 18 Gemfile dependencies, 73 gems now installed.
Use `bundle info [gemname]` to see where a bundled gem is installed.

```

A Rails rendszerünk használatához minden függőséget feloldottunk, ezután az alábbi Ruby függvénykönyvtárak kerültek telepítésre:

```

root@debian:~# gem list

*** LOCAL GEMS ***

actioncable (5.1.5)
actionmailer (5.1.5)
actionpack (5.1.5)
actionview (5.1.5)
activejob (5.1.5)
activemodel (5.1.5)
activerecord (5.1.5)
activesupport (5.1.5)
addressable (2.5.2)
arel (8.0.0)
bigdecimal (1.2.8)
bindata (0.5.0)

```

```
builder (3.2.3)
bundler (1.16.1)
byebug (10.0.0)
capybara (2.18.0)
childprocess (0.8.0)
coffee-rails (4.2.2)
coffee-script (2.4.1)
coffee-script-source (1.12.2)
concurrent-ruby (1.0.5)
crass (1.0.3)
did_you_mean (1.0.0)
erubi (1.7.0)
execjs (2.7.0)
ffi (1.9.23)
globalid (0.4.1)
i18n (0.9.5)
io-console (0.4.5)
jbuilder (2.7.0)
json (1.8.3)
libv8 (3.16.14.19 x86_64-linux)
listen (3.1.5)
loofah (2.2.0)
mail (2.7.0)
method_source (0.9.0)
mini_mime (1.0.0)
mini_portile2 (2.3.0)
minitest (5.11.3, 5.9.0)
multi_json (1.13.1)
mysql2 (0.4.10)
net-telnet (0.1.1)
nio4r (2.2.0)
nokogiri (1.8.2)
passenger (5.2.0)
power_assert (0.2.7)
psych (2.1.0)
public_suffix (3.0.2)
puma (3.11.2)
rack (2.0.4)
rack-test (0.8.2)
rails (5.1.5)
rails-dom-testing (2.0.3)
rails-html-sanitizer (1.0.3)
railties (5.1.5)
rake (12.3.0, 10.5.0)
rb-fsevent (0.10.2)
rb-inotify (0.9.10)
rdoc (4.2.1)
ref (2.0.0)
ruby_dep (1.5.0)
rubyzip (1.2.1)
sass (3.5.5)
sass-listen (4.0.0)
sass-rails (5.0.7)
selenium-webdriver (3.9.0)
spring (2.0.2)
spring-watcher-listen (2.0.1)
sprockets (3.7.1)
sprockets-rails (3.2.1)
sqlite3 (1.3.13)
test-unit (3.1.7)
therubyracer (0.12.3)
thor (0.20.0)
```

```
thread_safe (0.3.6)
tilt (2.0.8)
turbolinks (5.1.0)
turbolinks-source (5.1.0)
tzinfo (1.2.5)
uglifier (4.1.6)
web-console (3.5.1)
websocket-driver (0.6.5)
websocket-extensions (0.1.3)
xpath (3.0.0)
```

A **rails** parancsot az újonnan létrehozott Rails alkalmazásunk bármely alkönyvtárából kiadva más üzenetet látunk. Az új alkalmazást létrehozó **new** mellett jelen van a kódgenerálásra alkalmas **generate** opció, a beágyazott webszervert indító **server** opció, a Ruby, illetve az adatbáziskonzolt indító **console**, illetve **dbconsole** opciók.

```
kovacsg@debian:~/gyakorlat# rails
The most common rails commands are:
  generate      Generate new code (short-cut alias: "g")
  console       Start the Rails console (short-cut alias: "c")
  server        Start the Rails server (short-cut alias: "s")
  test          Run tests except system tests (short-cut alias: "t")
  test:system   Run system tests
  dbconsole     Start a console for the database specified in config/database.yml
                (short-cut alias: "db")

  new           Create a new Rails application. "rails new my_app" creates a
                new application called MyApp in "./my_app"

All commands can be run with -h (or --help) for more information.
In addition to those commands, there are:

Rails:
  console
  dbconsole
  destroy
  generate
  new
  runner
  secrets:edit
  secrets:setup
  server
  test
  version

Rake:
  about
  app:template
  app:update
  assets:clean[keep]
  assets:clobber
  assets:environment
  assets:precompile
  cache_digests:dependencies
  cache_digests:nested_dependencies
  db:create
  db:drop
```

```
db:environment:set
db:fixtures:load
db:migrate
db:migrate:status
db:rollback
db:schema:cache:clear
db:schema:cache:dump
db:schema:dump
db:schema:load
db:seed
db:setup
db:structure:dump
db:structure:load
db:version
dev:cache
initializers
log:clear
middleware
notes
notes:custom
restart
routes
secret
stats
test
test:db
test:system
time:zones[country_or_offset]
tmp:clear
tmp:create
yarn:install
```

A `rails` parancs gyakran használt argumentuma a `console` vagy röviden `c`, amivel az első gyakorlatról megismert interaktív Ruby értelmezőt indíthatunk, melyben a Rails alkalmazásunk környezeti beállításai inicializálásra kerültek.

```
kovacs@debian:~/gyakorlat# rails c
Loading development environment (Rails 5.1.5)
irb(main):001:0>
```

3. Web- és adatbázisszerver kapcsolat beállítása

A Rails keretrendszer webszerverek számára állít elő dinamikus tartalmat adatbázisbeli adatok alapján. A gyakorlat során kétféle webszervert és adatbáziskezelőt vizsgáltunk meg.

Az alapértelmezett webszervert, a Puma-t a `rails server` vagy röviden `s` opciójával indíthatjuk el a Rails alkalmazásunk tetszőleges könyvtárából. Ha a szervert háttérszolgáltatásként kívánjuk futtatni, akkor a `-d` kapcsolót is hozzá kell fűznünk a parancssorhoz. Ezután a szerver elérhető a `http://localhost:3000` webcímen. Ha megnyitjuk az oldalt egy böngészőben, akkor annak eseményei megjelennek a konzolon, és bekerülnek a naplófájlba

is. Itt azt látjuk, hogy HTTP GET művelet fért hozzá a "/" erőforráshoz, és, hogy a Rails ennek hatására milyen műveleteket végzett el. A kimeneten láthatjuk, hogy a webszerver a fejleszői környezet konfigurációját használja.

```
kovacsg@debian:~/gyakorlat# rails s
=> Booting Puma
=> Rails 5.1.5 application starting in development
=> Run 'rails server -h' for more startup options
Puma starting in single mode...
* Version 3.11.2 (ruby 2.3.3-p222), codename: Love Song
* Min threads: 5, max threads: 5
* Environment: development
* Listening on tcp://0.0.0.0:3000
Use Ctrl-C to stop
```

A Rails a már említett Passenger plugin segítségével illeszthető Apache2 webszerverhez. Ehhez az alábbi kód részletben mutatott parancsot kell kiadnunk. A parancs lefordítja, majd telepíti az Apache webszerver Rails (és egyéb további) modulját, a konzolra kiírja az Apache2 konfigurációs állományába beírandó Rails specifikus három sort, és a Rails alkalmazásunkhoz való hozzáféréshez szükséges VirtualHost beállításokat. A Passenger alapértelmezés szerint a Rails éles környezetével működik együtt, ha ezt módosítani szeretnék, akkor a `RailsEnv development` sort kell elhelyezni az Apache konfigurációs állományába a fejlesztői környezet eléréséhez. Az alábbi naplórészlet a Passenger plugin telepítését mutatja be, a C források fordítása nélkül.

```
root@debian:~# passenger-install-apache2-module
Welcome to the Phusion Passenger Apache 2 module installer, v5.2.0.

This installer will guide you through the entire installation process. It
shouldn't take more than 3 minutes in total.

Here's what you can expect from the installation process:

1. The Apache 2 module will be installed for you.
2. You'll learn how to configure Apache.
3. You'll learn how to deploy a Ruby on Rails application.

Don't worry if anything goes wrong. This installer will advise you on how to
solve any problems.

Press Enter to continue, or Ctrl-C to abort.

_____

Which languages are you interested in?

Use <space> to select.
If the menu doesn't display correctly, press '!''

x Ruby
> _ Python
  _ Node.js
  _ Meteor
```

```
Checking for required software...

* Checking for C compiler...
  Found: yes
  Location: /usr/bin/cc
* Checking for C++ compiler...
  Found: yes
  Location: /usr/bin/c++
* Checking for Curl development headers with SSL support...
  Found: yes
  curl-config location: /usr/bin/curl-config
  Header location: /usr/include/x86_64-linux-gnu/curl/curl.h
  Version: libcurl 7.52.1
  Usable: yes
  Supports SSL: yes
* Checking for Zlib development headers...
  Found: yes
  Location: /usr/include/zlib.h
* Checking for Apache 2...
  Found: yes
  Location of httpd: /usr/sbin/apache2
  Apache version: 2.4.25
* Checking for Rake (associated with /usr/bin/ruby2.3)...
  Found: yes
  Location: /usr/bin/ruby2.3 /usr/bin/rake
* Checking for OpenSSL support for Ruby...
  Found: yes
* Checking for RubyGems...
  Found: yes
* Checking for Ruby development headers...
  Found: yes
  Location: /usr/include/ruby-2.3.0/ruby.h
* Checking for rack...
  Found: yes
* Checking for OpenSSL development headers...
  Found: yes
  Location: /usr/include/openssl/ssl.h
* Checking for Apache 2 development headers...
  Found: yes
  Location of apxs2: /usr/bin/apxs2
* Checking for Apache Portable Runtime (APR) development headers...
  Found: yes
  Location: /usr/bin/apr-1-config
  Version: 1.5.2
* Checking for Apache Portable Runtime Utility (APU) development headers...
  Found: yes
  Location: /usr/bin/apu-1-config
  Version: 1.5.4

Checking whether there are multiple Apache installations...
Only a single installation detected. This is good.

Compiling and installing Apache 2 module...

Almost there!
```

```

Please edit your Apache configuration file, and add these lines:

LoadModule passenger_module /var/lib/gems/2.3.0/gems/passenger-5.2.0/
  buildosenger.so
<IfModule mod_passenger.c>
  PassengerRoot /var/lib/gems/2.3.0/gems/passenger-5.2.0
  PassengerDefaultRuby /usr/bin/ruby2.3
</IfModule>

After you restart Apache, you are ready to deploy any number of web
applications on Apache, with a minimum amount of configuration!

Press ENTER when you are done editing.


```

```

Validating installation...

* Checking whether this Passenger install is in PATH... x
* Checking whether there are no other Passenger installations... x
* Checking whether Apache is installed... x
* Checking whether the Passenger module is correctly configured in Apache
  ... x

Everything looks good. :-(


```

A Rails kényelmesebb hozzáférése végett módosíthatjuk a helyi gépen doménnévtáblát (Windowson C:\windows\system32\drivers\etc\hosts, Linuxon /etc/hosts) a kövezkező bejegyzéssel hozzáadva, amely minden, a gyakorlat.com, illetve www.gyakorlat.com címre küldött kérést a helyi gépen kezeltet le.

127.0.0.1	gyakorlat.com	www.gyakorlat.com
-----------	---------------	-------------------

Az Apache2 modul elérhetővé tételere az Apache2 konfigurációs könyvtárában létre kell hoznunk a modul beállításait. Szerencsére a telepítő parancs a helyes beállításokat kiírja a konzolra. A fájlt /etc/apache2/mods-available/rails.load néven hozzuk létre, a tartalma az alábbi konfiguráció részlethez hasonló. A modult a a2enmod rails parancssal, majd a webszerver újraindításával tehetjük aktívvá.

```

LoadModule passenger_module /var/lib/gems/2.3.0/gems/passenger-5.2.0/
  buildosenger.so
<IfModule mod_passenger.c>
  PassengerRoot /var/lib/gems/2.3.0/gems/passenger-5.2.0
  PassengerDefaultRuby /usr/bin/ruby2.3
</IfModule>
```

Az Apache2 virtuális hoszt beállításait szintén konfigurációs állományok között kell elhelyeznünk például /etc/apache2/sites-available/gyakorlat.conf néven, majd az a2ensite gyakorlat.conf parancssal kon-

zolon engedélyezzük a gyakorlat oldalt⁵. Ennek tartalma a telepítő parancs alapján a következő lehet:

```
RackEnv development

<VirtualHost *:80>
<VirtualHost www.gyakorlat.com:80>

    ServerName www.gyakorlat.com
    ServerAdmin admin@gyakorlat.com
    DocumentRoot /home/kovacsg/gyakorlat/public
    ServerSignature On

    CustomLog /var/log/apache2/gyakorlat_access.log combined
    ErrorLog /var/log/apache2/gyakorlat_error.log
    LogLevel info

    <Directory />
        Options FollowSymLinks
        AllowOverride None
    </Directory>
    <Directory /home/kovacsg/gyakorlat/public/>
        Require all granted
        Options Indexes FollowSymLinks
        AllowOverride None
        Order allow,deny
        Allow from all
        Options -MultiViews
    </Directory>

</VirtualHost>
```

Mivel módosítottuk az Apache2 beállításait, újra kell töltönünk annak konfigurációs állományait.

```
root@debian:~# /etc/init.d/apache2 reload
[ ok ] Reloading web server config: apache2.
```

Ezután egy böngészőbe beírva a `www.gyakorlat.com` címet a Rails alkalmazásunk fog megjelenni! A Rails alkalmazás módosítása után az Apache-beli frissítése a `tmp/restart.txt` fájl időpecsétjének módosításával lehetséges (mentés, létrehozás, `touch` stb.)

Mivel a Rails alkalmazás létrehozásakor nem adtunk meg, hogy melyik adatbáziskezelőt kívánjuk használni, ezért az alapértelmezett SQLite konfigurációs paramétereit jelennek meg a `database.yml`-ben mindenkor definiált környezetben, vagyis a fejlesztési (`development`), tesztelési (`test`) és éles (`production`). Az egyes környezetek adapter opciója határozza meg az adatbáziskezelő típusát és a használható paraméterkészletet. Az SQLite az adatait fájlokban tárolja, amelyek a Rails alkalmazás `db` könyvtárában találhatók, és a környezet nevével azonosítottak e fájl szerint.

⁵Alternatív megoldás:
`ln -s /etc/apache2/sites-available/gyakorlat.conf /etc/apache2/sites-enabled`

```

# SQLite version 3.x
#   gem install sqlite3
#
#   Ensure the SQLite 3 gem is defined in your Gemfile
#   gem 'sqlite3'
#
default: &default
  adapter: sqlite3
  pool: 5
  timeout: 5000

development:
<<: *default
  database: db/development.sqlite3

# Warning: The database defined as "test" will be erased and
# re-generated from your development database when you run "rake".
# Do not set this db to the same as development or production.
test:
<<: *default
  database: db/test.sqlite3

production:
<<: *default
  database: db/production.sqlite3

```

MySQL esetén (`rails new gyakorlat -d mysql`) a `mysql2` adaptort használjuk. A különbség a `Gemfile`-ban és a `database.yml`-ben jelentkezik. Fontos opció az alapértelmezett karakterkódolás megadása, ami, ha lehet hagyunk változatlanul `utf8` értéken. A `database` opció a séma nevét tartalmazza értékként. A felhasználónév és jelszó megadása kötelező. A kapcsolat lehet `socket` vagy `host` és `port` alapon megadott.

Távoli gépen található MySQL esetén szükséges a Rails felhasználó hozzáférési jogosultságainak beállítása, amelyet a MySQL `mysql` adatbázisának `user` táblájában kell megtennünk. A Rails szerverének IP címére engedélyeznünk kell a Rails adatbázis-konfigurációs állományában megadott felhasználónével és jelszóval azonosított felhasználó számára a `select`, `update`, `insert`, `delete`, `create`, `alter`, `drop` és `index` jogosultságokat.

Konzolos adatbáziskapcsolatot a `rails db` parancssal tudunk előhozni.

```

kovacsg@debian:~/gyakorlat# rails db
Welcome to the MariaDB monitor. Commands end with ; or \g.
Your MariaDB connection id is 8
Server version: 10.1.23-MariaDB-9+deb9u1 Debian 9.0

Copyright (c) 2000, 2017, Oracle, MariaDB Corporation Ab and others.

Type 'help;' or '\h' for help. Type '\c' to clear the current input
statement.

MariaDB [gyakorlat_development]> Bye

```

Az adatbáziskapcsolatnak a szerver elindítása előtt léteznie kell. Ez SQLite esetén nem probléma, hiszen a fejlesztői adatbázisfájl automatikusan

létrejön, MySQL esetén viszont a sémákat explicite létre kell hoznunk. Ebben a Rails korábbi verziói esetén a `rake` parancs volt segítségünkre, amelyet a Rails keretrendszerhez kapcsolódó olyan műveletekre használtunk, mint az adatbázis menedzsmentje vagy a tesztvégrehajtás vezérlése. A Rails 5-től ezek a műveletek a `rails` parancssal is elvégezhetők, a `rake` műveletek mindenkorálta továbbra is használhatók. A műveletek listája alább látható.

```

rake about                                     # List versions of all Rails
                                                frameworks and the environment
rake app:template                             # Applies the template supplied by
                                                LOCATION=(/path/to/template) or URL
rake app:update                               # Update configs and some other
                                                initially generated files (or use just update:configs or update:bin)
rake assets:clean[keep]                      # Remove old compiled assets
rake assets:clobber                          # Remove compiled assets
rake assets:environment                     # Load asset compile environment
rake assets:precompile                       # Compile all the assets named in
                                                config/assets.precompile
rake cache_digests:dependencies             # Lookup first-level dependencies
                                                for TEMPLATE (like messages/show or comments/_comment.html)
rake cache_digests:nested_dependencies     # Lookup nested dependencies for
                                                TEMPLATE (like messages/show or comments/_comment.html)
rake db:create                                # Creates the database from
                                                DATABASE_URL or config/database.yml for the current RAILS_ENV (use db:
                                                create:all to create all databases in the config)
rake db:drop                                   # Drops the database from
                                                DATABASE_URL or config/database.yml for the current RAILS_ENV (use db:
                                                drop:all to drop all databases in the config)
rake db:environment:set                      # Set the environment value for the
                                                database
rake db:fixtures:load                        # Loads fixtures into the current
                                                environment's database
rake db:migrate                               # Migrate the database (options:
                                                VERSION=x, VERBOSE=false, SCOPE=blog)
rake db:migrate:status                       # Display status of migrations
rake db:rollback                             # Rolls the schema back to the
                                                previous version (specify steps w/ STEP=n)
rake db:schema:cache:clear                  # Clears a db/schema_cache.yml file
rake db:schema:cache:dump                  # Creates a db/schema_cache.yml file
rake db:schema:dump                         # Creates a db/schema.rb file that
                                                is portable against any DB supported by Active Record
rake db:schema:load                          # Loads a schema.rb file into the
                                                database
rake db:seed                                 # Loads the seed data from db/seeds.
                                                rb
rake db:setup                                # Creates the database, loads the
                                                schema, and initializes with the seed data (use db:reset to also drop
                                                the database first)
rake db:structure:dump                       # Dumps the database structure to db
                                                /structure.sql
rake db:structure:load                       # Recreates the databases from the
                                                structure.sql file
rake db:version                             # Retrieves the current schema
                                                version number
rake dev:cache                              # Toggle development mode caching on
                                                /off
rake initializers                           # Print out all defined initializers
                                                in the order they are invoked by Rails
rake log:clear                             # Truncates all/specifed *.log

```

```

files in log/ to zero bytes (specify which logs with LOGS=test ,
development)
rake middleware                                # Prints out your Rack middleware
      stack
rake notes                                     # Enumerate all annotations (use
      notes:optimize, :fixme, :todo for focus)
rake notes:custom                               # Enumerate a custom annotation ,
      specify with ANNOTATION=CUSTOM
rake restart                                    # Restart app by touching tmp/
      restart.txt
rake routes                                     # Print out all defined routes in
      match order, with names
rake secret                                     # Generate a cryptographically
      secure secret key (this is typically used to generate a secret for
      cookie sessions)
rake stats                                       # Report code statistics (KLOCs, etc
      ) from the application or engine
rake test                                         # Runs all tests in test folder
      except system ones
rake test:db                                     # Run tests quickly, but also reset
      db
rake test:system                                 # Run system tests only
rake time:zones[country_or_offset]               # List all time zones, list by two-
      letter country code ('rails time:zones[US]'), or list by UTC offset ('
      rails time:zones[-8]')
rake tmp:clear                                   # Clear cache and socket files from
      tmp/ (narrow w/ tmp:cache:clear, tmp:sockets:clear)
rake tmp:create                                  # Creates tmp directories for cache,
      sockets, and pids
rake yarn:install                                # Install all JavaScript
      dependencies as specified via Yarn

```

Töröljük a korábbi Rails alkalmazásunkat, amely az SQLite3-at használta, és hozzuk létre ugyanazt MySQL adatbáziskezelővel a -d mysql opció felhasználásával.

A MySQL adatbázis nem jön automatikusan létre az SQLite3-mal ellentétben. A létrehozása következő parancsokkal történhet meg. Először eltávolítjuk az összes azonos nevű adatbázist a db:drop opcióval, majd a db:create opciót használjuk, amely a development és a test környezetekhez hozza létre egy üres sémát. Az eredmény a Rails adatbázis konzolán ellenőrizzük.

```

kovacsg@debian:~/gyakorlat# rails db:drop
Dropped database 'gyakorlat_development'
Dropped database 'gyakorlat_test'
kovacsg@debian:~/gyakorlat# rails db
ERROR 1049 (42000): Unknown database 'gyakorlat_development'
kovacsg@debian:~/gyakorlat/app/views/say> rails db:create
Created database 'gyakorlat_development'
Created database 'gyakorlat_test'
kovacsg@debian:~/gyakorlat# rails db
Welcome to the MariaDB monitor. Commands end with ; or \g.
Your MariaDB connection id is 8
Server version: 10.1.23-MariaDB-9+deb9u1 Debian 9.0

Copyright (c) 2000, 2017, Oracle, MariaDB Corporation Ab and others.

```

```
Type 'help;' or '\h' for help. Type '\c' to clear the current input
statement.

MariaDB [gyakorlat_development]> show tables;
Empty set (0.00 sec)

MariaDB [gyakorlat_development]> Bye
```

4. Bevezetés a Rails használatába

Az adatbáziskapcsolat-leíró mellett a másik fontos konfigurációs fájlunk a `routes.rb`. Ez azt adja meg, hogy milyen struktúrájú legyen az URL, ami vel elérjük a Rails alkalmazásunk egyes funkcióit. A Rails kontrollerek létrehozásakor automatikusan írja ezt a fájl, de megadhatunk egy általános mintát is a HTTP kérések URI-ainak útvonal részére, az alábbi kód részlet a legláthatóságban beállítást tartalmazza. A webszerver IP címe után a Controller osztály neve (`:controller`), majd a Controller osztály egy metódusa (`:action`), majd egy adatbázis azonosító (`:id`), és végül formázási útmutató következik, például `.html` vagy `.xml`. Az utolsó három megadása opcionális.

```
Gyakorlat :: Application.routes.draw do
  match ':controller(/:action(/:id(.:format)))'
end
```

Nézzük meg, hogy miként tudunk dinamikus tartalmat létrehozni Rails-szel. A példák a [1] könyvből valók.

Hozzunk létre egy új controllert a `rails` parancs `generate`, röviden `g` opciójával. A második argumentum (`controller`) azt mondja meg, hogy egy új controllert hozunk létre, a harmadik a controller nevét. A negyedik és minden további paraméter a controllerben definiál akciókat. E parancs négy Ruby forrásfájlt és egy könyvárat hoz létre az akcióknak megfelelő weboldalak, view-k számára. A controller nevének megfelelő controller osztályt (`say_controller.rb`), helper osztályt, illetve ezek funkcionális és egységesítészetjéhez használható osztályokat.

```
kovacsg@debian:~/gyakorlat# rails g
Usage: rails generate GENERATOR [args] [options]

General options:
  -h, [--help]      # Print generator's options and usage
  -p, [--pretend]   # Run but do not make any changes
  -f, [--force]     # Overwrite files that already exist
  -s, [--skip]      # Skip files that already exist
  -q, [--quiet]     # Suppress status output

Please choose a generator below.

Rails:
  assets
```

```

channel
controller
generator
helper
integration_test
jbuilder
job
mailer
migration
model
resource
scaffold
scaffold_controller
system_test
task

Coffee:
  coffee :assets

Js:
  js :assets

TestUnit:
  test_unit :generator
  test_unit :plugin

```

```

kovacsg@debian:~/gyakorlat> rails g controller say hello
      create  app/controllers/say_controller.rb
      route   get 'say/hello'
      invoke  erb
      create   app/views/say
      create   app/views/say/hello.html.erb
      invoke  test_unit
      create   test/controllers/say_controller_test.rb
      invoke  helper
      create   app/helpers/say_helper.rb
      invoke  test_unit
      invoke  assets
      invoke  coffee
      create   app/assets/javascripts/say.coffee
      invoke  scss
      create   app/assets/stylesheets/say.scss

```

Bármilyen tartalom megjelenítéséhez a `routes.rb` alapján a view könyvtárban kell elhelyeznünk az akciónak megfelelő néven egy beágyazott Ruby kódot tartalmazó HTML fájlt (`.rhtml` vagy `.html.erb`).

Az alkalmazás keretét az `app/views/layouts/application.html.erb` fájl definiálja, amely a HTML dokumentum törzs helyén egy beágyazott `yield` parancsot tartalmaz, amely átadja a vezérlést az akció HTML-ének, ami jelen esetben `hello` lesz.

Ez alapján nézzük meg a szokásos Hello, world alkalmazást ezúttal Rails-ben. Az `app/views/say` könyvtárban létrehozunk egy `hello.html.erb` nevű view-t, amely a `say` controller `hello` akciójához kötődik. Az eredményt a `http://localhost:3000/say/hello` linken ellenőrizhetjük.

```
<h1>Hello, world!</h1>
```

Ez dinamikussá tehetjük az aktuális idő kiírásával.

```
<%= Time.now %>
```

Mivel a nézetbe nem illik logikát rakni, csak a megjelenítendő értéket, ezért át tesszük az idő lekérdezését a kontrollerbe, annak is az akciónak megfelelő metódusába, a `hello`-ba

```
class SayController < ApplicationController
  def hello
    @time=Time.now
  end
end
```

A nézetben pedig csak hivatkozunk a Controller példányváltozóira.

```
<%= @time %>
```

A nézet többnyelvűsítését a `/config/locales/` könyvárban lévő YML fájlokkal érhetjük el. Definiáljuk a `hello` fordítását és egy időformátumot.

```
en:
  hello: "Hello, _world!"

time:
  formats:
    default: "%Y.%m.%d.%H"
    .....
    datetime: '%Y.%m.%d.%H:%M:%S'
```

A nézetünkben (`app/views/say/hello.html.erb`) pedig használjuk a fordítást végző `t` (vagy hosszabban `translate`) azonosítójú, és a lokalizációt végző `l` (vagy hosszabban `localize`) azonosítójú függvényt.

```
<h1><%= t :hello %></h1>
<p><%= l @time, format: :datetime %></p>
```

A Rails MVC filozófiájának harmadik eleme a modell, amelyet szintén a `rails` parancs `generate` opcionálval hozhatunk létre. A harmadik argumentum a modell oszlály neve, amely a konvenció alapján egy egyes számban megadó és a szavakat `_` szimbólummal összefűző string. Ennek többes számú változatával jön létre az az adatbázisban egy tábla. A parancs kiadása négy fájt hoz létre: egy adatbázis migrációs Ruby szkriptet, egy `ActiveRecord::Base` leszármazottat a modell osztályok közé, egy egységes teszteket tartalmazó osztályt és egy tesztadatokat tartalmazó YAML fájlt.

```
kovacs@debian:~/gyakorlat/app/views/say# rails g model user name:string
  email:string password:string
  invoke active_record
  create db/migrate/20180227122321_create_users.rb
  create app/models/user.rb
  invoke test_unit
  create test/models/user_test.rb
  create test/fixtures/users.yml
```

Az adatbázis-migrációs szkriptben az adatmodell változtatásait adjuk meg. Az előző modellgeneráló szkript egy olyan táblát hozna létre, amelyben egy azonosító és két időpecsét attribútum mellett egy `username`, egy `password`, és egy `email` azonosítójú string típusú attribútum szerepelne.

```
class CreateUsers < ActiveRecord::Migration[5.1]
  def change
    create_table :users do |t|
      t.string :name
      t.string :email
      t.string :password

      t.timestamps
    end
  end
end
```

Ezután elvégezhetjük a tábla struktúrájának módosítását, amiben a `rake` parancs nyújt segítséget. A `rake db:create` létrehozza a táblákat, ha még nem tettük volna meg, a `rake db:migrate` módotítja a séma struktúráját.

```
kovacsg@debian:~/gyakorlat/db/migrate# rails db:migrate
== 20180227122321 CreateUsers: migrating
  ==> create_table(:users)
  => 0.0151s
== 20180227122321 CreateUsers: migrated (0.0154s)
  ==>
```

Az adatbáziskezelővel a `gyakorlat_development` adatbázist kiválasztva ezután ellenőrizhetjük, hogy a táblánk valóban létrejött. Alább ennek ellenőrzése látható a két adatbáziskezelő konzolján.

```
kovacsg@debian:~/gyakorlat/app/views/say# rails db
MariaDB [gyakorlat_development]> show tables;
+-----+
| Tables_in_gyakorlat_development |
+-----+
| ar_internal_metadata
| schema_migrations
| users
+-----+
3 rows in set (0.00 sec)

MariaDB [gyakorlat_development]> desc users;
+-----+-----+-----+-----+-----+-----+
| Field | Type   | Null | Key | Default | Extra       |
+-----+-----+-----+-----+-----+-----+
| id    | bigint(20) | NO  | PRI | NULL    | auto_increment |
| name  | varchar(255) | YES |     | NULL    |              |
| email | varchar(255) | YES |     | NULL    |              |
| password | varchar(255) | YES |     | NULL    |              |
| created_at | datetime | NO  |     | NULL    |              |
| updated_at | datetime | NO  |     | NULL    |              |
+-----+-----+-----+-----+-----+-----+
6 rows in set (0.01 sec)

MariaDB [gyakorlat_development]> select * from users;
```

```
Empty set (0.00 sec)

MariaDB [gyakorlat_development]> Bye
```

Nézzük meg, miként tudunk az adatbázishoz Rubyból hozzáérni. Nyissunk egy konzolt, és hozzunk létre egy felhasználót (2. sor), állítsuk be a tulajdonságait (3-8. sorok), mentsük el az adatbázisba (9. sor). Nézzük meg ezután, hogy létrejött-e a rekord az adatbázisban, vagyis a példány id attribútuma még mindig nil-e? Létrejött a rekord, az azonosítója 1, amit a modell osztály find osztálymetódusának átadva az adatbázisból előkereshetjük az objektumot.

```
kovacsg@debian:~/gyakorlat/app/models# rails c
Loading development environment (Rails 5.1.5)
irb(main):001:0> User.new
(0.2ms)  SET NAMES utf8,    @SESSION.sql_mode = CONCAT(CONCAT(@@sql_mode,
      ',STRICT_ALL_TABLES'), ',NO_AUTO_VALUE_ON_ZERO'),  @SESSION.
      sql_auto_is_null = 0, @SESSION.wait_timeout = 2147483
=> #<User id: nil, name: nil, email: nil, password: nil, created_at: nil,
      updated_at: nil>
irb(main):002:0> u = User.new
=> #<User id: nil, name: nil, email: nil, password: nil, created_at: nil,
      updated_at: nil>
irb(main):003:0> u.name = 'Valaki'
=> "Valaki"
irb(main):004:0> u.name
=> "Valaki"
irb(main):005:0> u.email = 'valaki@mail.bme.hu
irb(main):006:0> '
=>"valaki@mail.bme.hu\n"
irb(main):007:0> u.email=>'valaki@mail.bme.hu'
=>"valaki@mail.bme.hu"
irb(main):008:0> u.email=>'titok'
=>"titok"
irb(main):009:0> u.email=>'valaki@mail.bme.hu'
=>"valaki@mail.bme.hu"
irb(main):010:0> u.password=>'titok'
=>"titok"
irb(main):011:0> u.save
(0.6ms) BEGIN
SQL (0.3ms) INSERT INTO `users` ('name', 'email', 'password', 'created_at',
      'updated_at') VALUES ('Valaki', 'valaki@mail.bme.hu', 'titok', '2018-02-27 12:31:23', '2018-02-27 12:31:23')
(6.9ms) COMMIT
=> true
irb(main):012:0> u.id
=> 1
```

Ellenőrizzük az adatbáziskonzolon, hogy valóban megjelent-e ez adat az adatbázisban.

```
kovacsg@debian:~/gyakorlat/app/models# rails db
MariaDB [gyakorlat_development]> select * from users;
+----+-----+-----+-----+-----+
| id | name | email           | password | created_at       |
+----+-----+-----+-----+-----+
|   1 | Valaki | valaki@mail.bme.hu | titok | 2018-02-27 12:31:23 |
+----+-----+-----+-----+-----+
```

1	Valaki	valaki@mail.bme.hu	titok	2018-02-27 12:31:23
2018-02-27 12:31:23				

1 row in set (0.00 sec)

Hozzuk létre a határidőnapló portálunk eseményeire vonatkozó modellünket és a hozzá tartozó kontrollert egy parancssal. Az Event modellünkben legyen egy User típusú, user nevű, az eseményt tulajdonló felhasználóra hivatkozó mező, egy string típusú cím mező, egy szöveg típusú leírás mező, egy időpont típusú határidő mező és egy 1 egész számjegyből álló prioritás attribútum.

```
kovacs@debian:~/gyakorlat/app/models# rails g scaffold event user:
  references title:string description:text deadline:datetime priority:
  integer{1}
    invoke active_record
    create db/migrate/20180227123533_create_events.rb
    create app/models/event.rb
    invoke test_unit
    create test/models/event_test.rb
    create test/fixtures/events.yml
    invoke resource_route
      route resources :events
    invoke scaffold_controller
    create app/controllers/events_controller.rb
    invoke erb
      create app/views/events
      create app/views/events/index.html.erb
      create app/views/events/edit.html.erb
      create app/views/events/show.html.erb
      create app/views/events/new.html.erb
      create app/views/events/_form.html.erb
    invoke test_unit
    create test/controllers/events_controller_test.rb
    invoke helper
      create app/helpers/events_helper.rb
    invoke test_unit
    invoke jbuilder
      create app/views/events/index.json.jbuilder
      create app/views/events/show.json.jbuilder
      create app/views/events/_event.json.jbuilder
    invoke test_unit
    create test/system/events_test.rb
    invoke assets
      invoke coffee
        create app/assets/javascripts/events.coffee
      invoke scss
        create app/assets/stylesheets/events.scss
    invoke scss
    create app/assets/stylesheets/scaffolds.scss
```

Hajtsuk végre a scaffold létrehozása során keletkezett migrációt.

```
kovacs@debian:~/gyakorlat/db/migrate# rails db:migrate
== 20180227123533 CreateEvents: migrating
-----
```

```
-- create_table(:events)
--> 0.0250s
== 20180227123533 CreateEvents: migrated (0.0253s)
```

Hozzunk létre egy új esemény objektumot Rails konzolon (2.sor), majd állítsuk be a mezőit (5-11. sor). A felhasználóra hivatkozó rekordot az adatbázisból keressük elő (5. sor).

```
irb(main):001:0> Event.new
(0.2ms)  SET NAMES utf8 ,  @@SESSION.sql_mode = CONCAT(CONCAT(@@sql_mode,
    'STRICT_ALL_TABLES') , 'NO_AUTO_VALUE_ON_ZERO') ,  @@SESSION.
    sql_auto_is_null = 0, @@SESSION.wait_timeout = 2147483
=> #<Event id: nil, user_id: nil, title: nil, description: nil, deadline:
    nil, priority: nil, created_at: nil, updated_at: nil>
irb(main):002:0> e = Event.new
=> #<Event id: nil, user_id: nil, title: nil, description: nil, deadline:
    nil, priority: nil, created_at: nil, updated_at: nil>
irb(main):003:0> e.user
=> nil
irb(main):004:0> e.user_id
=> nil
irb(main):005:0> e.user = User.find(1)
User Load (1.3ms)  SELECT `users`.* FROM `users` WHERE `users`.`id` = 1
LIMIT 1
=> #<User id: 1, name: "Valaki", email: "valaki@mail.bme.hu", password: "
    titok", created_at: "2018-02-27 12:31:23", updated_at: "2018-02-27
    12:31:23">
irb(main):006:0> e.user
=> #<User id: 1, name: "Valaki", email: "valaki@mail.bme.hu", password: "
    titok", created_at: "2018-02-27 12:31:23", updated_at: "2018-02-27
    12:31:23">
irb(main):007:0> e.user_id
=> 1
irb(main):008:0> e.title = 'Proba'
=> "Proba"
irb(main):009:0> e.description = 'Zenekari_proba, kozos_eneklese'
=> "Zenekari_proba, kozos_eneklese"
irb(main):010:0> e.deadline = Date.today + 2.weeks
=> Tue, 13 Mar 2018
irb(main):011:0> e.priority = 5
=> 5
irb(main):012:0> e.save
(0.4ms)  BEGIN
SQL (0.4ms)  INSERT INTO `events` (`user_id`, `title`, `description`, `deadline`,
    `priority`, `created_at`, `updated_at`) VALUES (1, 'Proba',
    'Zenekari_proba, kozos_eneklese', '2018-03-13 00:00:00', 5,
    '2018-02-27 12:40:47', '2018-02-27 12:40:47')
(7.9ms)  COMMIT
=> true
```

Ezután a böngészőben nyissuk meg az események nézetet (<http://localhost:3000/events>), próbáljuk ki az esemény létrehozását, törlését, listázását. Nézzük meg, hogy létrejött-e a rekord az adatbázisban, nyissuk meg az adatbázis konzolt:

```
kovacsg@debian:~/gyakorlat/db/migrate# rails db
MariaDB [gyakorlat_development]> show tables;
```

```

| Tables_in_gyakorlat_development |
+-----+
| ar_internal_metadata          |
| events                         |
| schema_migrations              |
| users                          |
+-----+
4 rows in set (0.00 sec)

MariaDB [gyakorlat_development]> desc events;
+-----+-----+-----+-----+-----+-----+
| Field      | Type       | Null | Key | Default | Extra           |
+-----+-----+-----+-----+-----+-----+
| id         | bigint(20) | NO   | PRI | NULL    | auto_increment |
| user_id    | bigint(20) | YES  | MUL | NULL    |                |
| title      | varchar(255) | YES  |      | NULL    |                |
| description | text        | YES  |      | NULL    |                |
| deadline   | datetime    | YES  |      | NULL    |                |
| priority   | tinyint(4)  | YES  |      | NULL    |                |
| created_at | datetime    | NO   |      | NULL    |                |
| updated_at | datetime    | NO   |      | NULL    |                |
+-----+-----+-----+-----+-----+-----+
8 rows in set (0.00 sec)

MariaDB [gyakorlat_development]> select * from events;
+-----+-----+-----+-----+-----+-----+
| id   | user_id | title | description | priority | created_at | deadline | updated_at |
+-----+-----+-----+-----+-----+-----+
| 1    | 1       | Proba | Zenekari proba, kozos enekles | 5        | 2018-02-27 12:40:47 | 2018-03-13 00:00:00 | 2018-02-27 12:40:47 |
+-----+-----+-----+-----+-----+-----+
1 row in set (0.00 sec)
MariaDB [gyakorlat_development]> Bye

```

Hivatkozások

- [1] Sam Ruby, Dave Thomas, and David Heinemeier Hansson et al. *Agile Web Development with Rails*, volume Third Edition. The Pragmatic Bookshelf, 2009 Mar.